

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ મધ્યે ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

પ્રથમ અપીલ નં. ૭૨૮૦/૧૯૯૫

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર અર્થે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ.જી. શાહ

=====

૧	શું લોકલ અખબારના રિપોર્ટ્સને ચુકાદો જોવા માટે મંજૂરી આપી શકાય?	
૨	રિપોર્ટરને સંદર્ભિત કરવો કે નહીં?	
૩	શું માનનીય ન્યાયમૂર્તિ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સામેલ છે?	

=====

ઓરિએન્ટલ ઇન્સ્યોરેન્સ કંપની લિમિટેડ અપીલકર્તા(ઓ)

વિરુદ્ધ

દિલિપ આર. પ્રજાપતિ અને ૧ સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતી:

અપીલકર્તા નં.૧ તરફે વકીલ શ્રી મિતેષ એલ. રંગરાસ

સામાવાળા(ઓ) નં.૨ તરફે વકીલ સુશ્રી સુધા આર. ગંગવાર

સામાવાળા(ઓ) નં.૧ તરફે રૂલ બજેલ છે.

=====

ન્યાયપીઠ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી એસ.જી. શાહ

તારીખ: ૧૪/૦૩/૨૦૧૭

સીએવી ચુકાદો

૧. અપીલકર્તા તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી મિતેશ એલ. રાંગરાસને સાંભળ્યા. યોગ્ય રીતે નોટિસ બજવણી થઈ હોવા છતાં સામાવાળા નં. ૨ તરફથી કોઈ હાજર નથી, જ્યારે સામાવાળા નં. ૧ ને નોટિસ બજવણી થઈ હોવા છતાં તેઓ સમગ્ર કાર્યવાહી દરમિયાન ગેરહાજર રહ્યા છે. રેકૉર્ડનું ધ્યાનપૂર્વક અવલોકન કર્યું. અપીલકર્તા વીમા કંપનીએ ૧૯૮૮ની વર્કમેન કમ્પેન્સેશન એપ્લિકેશન નં. ૫૨ માં અમદાવાદના વર્કમેન કમ્પેન્સેશન એક્ટ હેઠળના કમિશનર દ્વારા તારીખ ૧૦.૯.૧૯૯૩ના રોજ આપવામાં આવેલા ચુકાદા અને એવોર્ડને પડકાર્યો છે. આ આક્ષેપિત ચુકાદા દ્વારા, કમિશનરે મૂળ

દાવેદાર એટલે કે અહીંના સામાવાળા નં. ૧ ને તેમના એમ્પ્લોયર સામાવાળા નં. ૨ ના પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં ફરજ બજાવતી વખતે થયેલી ઈજાઓ બદલ વળતર પેટે રૂ. ૨૦,૨૬૯/- ની રકમ ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે. સામાવાળા નં. ૨ એ વીમા કરાર દ્વારા અપીલકર્તા સાથે કાયદા હેઠળની પોતાની જવાબદારીનો વીમો લીધેલો હોવાથી, કમિશનરે અપીલકર્તા વીમા કંપનીને આ વળતરની રકમ ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે. જોકે, કમિશનરે પેનલ્ટી (દંડ) પેટે વળતરની ૨૫% રકમ, જે રૂ. ૫,૦૬૭/- થાય છે, તે પણ મંજૂર કરી છે અને અપીલકર્તાને તે ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે, તથા બંને રકમો એટલે કે મુદ્દલ રકમ તેમજ દંડની રકમ મળીને કુલ રૂ. ૨૫,૩૩૬/- પર ૬% વ્યાજ પણ ચૂકવવાનો આદેશ આપ્યો છે.

૨. અપીલકર્તા વીમા કંપનીએ મુખ્યત્વે દંડ અને વ્યાજ ચૂકવવાની તેની જવાબદારી પૂરતો જ આ એવોર્ડને પડકાર્યો છે, કારણ કે વળતરની મુદ્દલ રકમનો એવોર્ડ વ્યાવહારિક રીતે કાયદા મુજબ જ છે, જેમાં વર્કમેન કમ્પેન્સેશન એક્ટ હેઠળ પીડિત અથવા તેના વારસદારોને ચૂકવવાપાત્ર વળતરની રકમ નક્કી કરવાની ગણતરીમાંથી વિચલિત થવાનો બહુ ઓછો અવકાશ છે.

૩. અહીં ભારતના માનનીય સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયના એઆઈઆર ૧૯૯૭ એસસી ૩૮૫૪ માં નોંધાયેલા વેદ પ્રકાશ ગર્ગ વિરુદ્ધ પ્રેમી દેવીના કેસના નિર્ણયનો અને ૨૦૦૦ એઆઈઆર એસસીડબલ્યુ ૪૯૩૨ માં નોંધાયેલા કાશીભાઈ રામભાઈ પટેલ વિરુદ્ધ શનાભાઈ સોમાભાઈ પરમાર અને અન્યના કેસના નિર્ણયનો સંદર્ભ લેવો યોગ્ય રહેશે.
૪. ઉપરોક્ત બંને નિર્ણયોમાં, ભારતના માનનીય સર્વોચ્ચ ન્યાયાલયે સ્પષ્ટપણે પુષ્ટિ કરી છે કે વીમા કંપની વર્કમેન કમ્પેન્સેશન એક્ટની કલમ ૪(એ)(૩)(બી) હેઠળ દંડ ચૂકવવા માટે જવાબદાર નથી.
૫. અપીલકર્તા ૧૯૮૯ એસીજે ૫૮૯ માં નોંધાયેલા ગૌતમ ટ્રાન્સપોર્ટ, ભાવનગર વિરુદ્ધ જીતુબેન હુસેનભાઈના કેસમાં આ અદાલતના નિર્ણય પર અને ૧૯૯૨(૨) જીએલએચ ૫૨૮ માં નોંધાયેલા રાધાબેન, નરસીભાઈ એસ. પટેલના વિધવા અને અન્ય વિરુદ્ધ મુળજી કાનજી ધોરડ અને અન્યના કેસના નિર્ણય પર પણ આધાર રાખી રહ્યા છે.
૬. જોકે, કાયદાની કલમ ૪(એ)(૩)(એ) ની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લેતા વ્યાજ સંબંધિત જવાબદારી વીમા કંપની પર નાખી શકાય છે. વેદ પ્રકાશ

ગર્ગ (સુપ્રા) ના ચુકાદામાં કાનૂની સ્થિતિને વિગતવાર સમજાવવામાં આવી છે અને તે સમગ્ર સમયગાળા દરમિયાન અમલમાં છે, જેના લીધે ત્યારબાદ અન્ય કોઈ અદાલત દ્વારા અન્ય કોઈ મત લેવામાં આવ્યો નથી, તેથી આવા ચુકાદા પર કોઈપણ વાંધા વિના આધાર રાખવો જોઈએ.

૭. આવી હકીકતો અને સંજોગોને ધ્યાનમાં રાખીને, કાયદો સુસ્થાપિત છે કે જેના દ્વારા વીમા કંપનીને દંડની ચૂકવણી કરવા માટે જવાબદાર ઠેરવી શકાય નહીં.

૮. એ પણ સુસ્થાપિત કાનૂની સ્થિતિ છે કે દંડની રકમ પર વ્યાજ આપી શકાય નહીં અને તેથી, એવોર્ડમાં તે હદ સુધી સુધારો પણ કરવામાં આવે છે. આથી, વ્યાજ માત્ર રૂ. ૨૦,૨૬૯.૮૦ ની મુદ્દલ રકમ પર જ ચૂકવવાપાત્ર છે. એ હકીકતને પણ અવગણી શકાય નહીં કે વર્કમેન ઇન્શ્યોરન્સ પોલિસીના રૂપમાં થયેલો વીમા કરાર પણ ખાસ કરીને એવી જોગવાઈ કરે છે કે—

"આથી એ સમજવામાં આવે છે અને સંમત થવામાં આવે છે કે વર્કમેન કમ્પેન્સેશન એક્ટ, ૧૯૨૩ અને ઉક્ત કાયદાના અનુગામી સુધારાઓ હેઠળ નિર્ધારિત જરૂરિયાતોનું પાલન કરવામાં

તેની/તેમની નિષ્ફળતાના કારણે તેના/તેમના પર લાદવામાં આવી શકે તેવા કોઈપણ વ્યાજ અને/અથવા દંડના સંદર્ભમાં વીમાધારક/વીમાધારકોને નુકસાની ભરપાઈ કરી આપવા માટે આ પોલિસી હેઠળ પ્રદાન કરવામાં આવેલ કવરનો વ્યાપ વધારવામાં આવશે નહીં."

૯. અપીલ અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવે છે; જે અંતર્ગત, આક્ષેપિત ચુકાદા અને આદેશમાં માત્ર એ અસરથી સુધારો કરવામાં આવે છે કે વીમા કંપની દંડની રકમ ચૂકવવા માટે જવાબદાર રહેશે નહીં. જોકે, આક્ષેપિત એવોર્ડમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો હોવા છતાં, જ્યારે વીમા કંપનીએ કમિશનર દ્વારા એનાયત કરાયેલ વળતરની કુલ રકમ પહેલેથી જ જમા કરાવી દીધી છે, ત્યારે દાવેદારને આવી રકમનો લાભ મેળવતા અટકાવવા અને તેનાથી અપીલકર્તા વીમા કંપનીને રકમ પરત કરવી તે યોગ્ય રહેશે નહીં. તેમ છતાં, વીમા કંપની આ એવોર્ડનો અમલ કરીને સીધી જ તેના વીમાધારક પાસેથી તે રકમ વસૂલવા માટે હકદાર રહેશે. આ હેતુ માટે, એવોર્ડમાં નીચેની શરતો મુજબ સુધારો કરવામાં આવે છે.

૧૦. જો વીમા કંપનીએ દંડની ચૂકવણી કરી દીધી હોય, તો આવી રકમ સામાવાળા નં. ૬ એમ્પ્લોયર પાસેથી સીધી જ બજવણીની કાર્યવાહી દ્વારા વસૂલ કરી શકાશે.

૧૧. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, આ પ્રથમ અપીલ અંશતઃ મંજૂર કરવામાં આવે છે અને ઉપરોક્ત શરતો મુજબ તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે.

(એસ.જી. શાહ, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*